

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง
และสภาพเสมือนอาณานิคม

นายอัครวุฒิ หิรัญรัศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

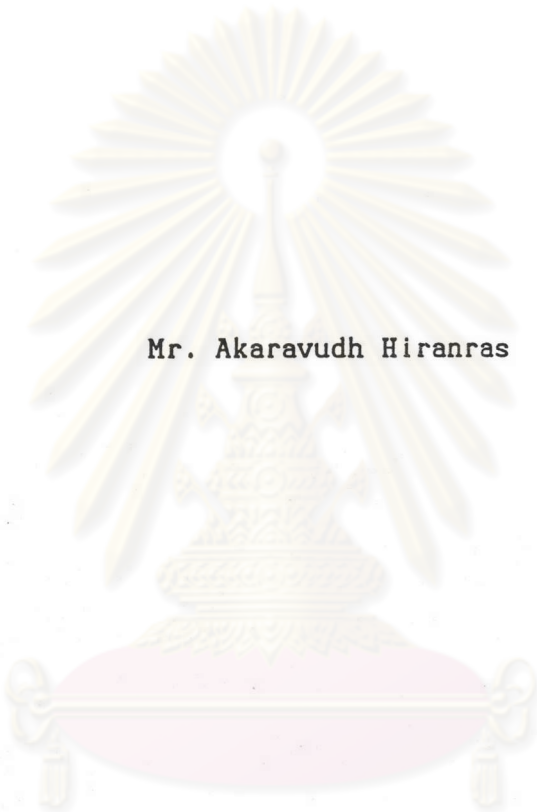
พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-529-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1๗๐๕๙๔๐๘

**A Study of the Legal Relationship between the Right of
Self- determination and Colonial - like Situations**

Mr. Akaravudh Hiranras

**A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws**

**Department of Law
Graduate School**

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-529-9

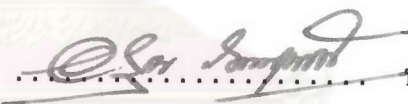
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางกฎหมาย ระหว่างสิทธิในการกำหนด
อนาคตตนเอง และสภาพเสมือนอาณานิคม
โดย นายอัครวุฒิ หิรัญรัศ
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ วิจิต มันทาภรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาณุพงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ วิจิต มันทาภรณ์)

..... กรรมการ
(ดร.วิสูตร ตวยานนท์)

..... กรรมการ
(ดร.จตุรนต์ ถิระวัฒน์)

พิมพ์ฉบับฉบับบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อักษรวิจิตร หิรัญศรี : การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างสิทธิในการกำหนด
อนาคตตนเองและสภาพเสมือนอาณานิคม (A STUDY OF THE LEGAL RELATIONSHIP
BETWEEN THE RIGHT OF SELF-DETERMINATION AND COLONIAL-LIKE SITUATIONS)
อ.ที่ปรึกษา : ศ.วิฑิต มันทารมณ์, 128 หน้า. ISBN 974-584-529-9

สิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองเป็นหลักกฎหมายที่ถูกกำหนดไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ วัตถุประสงค์เดิมของสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง คือ การให้เอกราชแก่ดินแดนอาณานิคม อย่างไรก็ตามได้มีการตีความแนวคิดที่จะนำสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองไปใช้ในกรณีอื่น ๆ ที่เบี่ยงเบนออกจากวัตถุประสงค์เดิมดังกล่าว เช่น แนวความคิดที่จะนำสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองไปใช้กับการแบ่งแยกดินแดน เป็นต้น แนวคิดที่เบี่ยงเบนออกไปเช่นนี้ทำให้รัฐต่าง ๆ หวาดระแวงสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง และได้ผลักดันให้สมาชิกใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีมติฉบับต่าง ๆ ออกมาเพื่อแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาของสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองนั้นไม่รวมถึงแนวคิดที่เบี่ยงเบนออกไปดังกล่าว

ในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าการให้เอกราชแก่ดินแดนอาณานิคมจะทำให้ไม่มีดินแดนอาณานิคมเหลืออยู่อีกต่อไปแล้วก็ตาม แต่ว่าสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองก็ยังสามารถนำไปบังคับใช้กับดินแดนที่คล้ายคลึงกับดินแดนอาณานิคม (ดินแดนเสมือนอาณานิคม) ได้ด้วย ทั้งนี้ก็เพราะรัฐผู้ปกครองดินแดนอาณานิคมและดินแดนเสมือนเป็นอาณานิคมต่างก็ได้สิทธิเหนือดินแดนทั้งสองประเภทนี้มาโดยผิดกฎหมาย เช่น เดียวกัน

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C270027 : MAJOR LAW
KEY WORD:

: THE RIGHT OF SELF-DETERMINATION/COLONY.

AKARAVUDH HIRANRAS : A STUDY OF THE LEGAL RELATIONSHIP BETWEEN
THE RIGHT OF SELF-DETERMINATION AND COLONIAL-LIKE SITUATIONS.
THESIS ADVISOR : PROF. VIIT MUNTAPORN, 128 pp. ISBN 974-584-529-9

The right of self-determination is an international legal principle, embodied in the United Nations Charter. The original intent of the right was decolonization. However, there are those who have deviated from the concept. For example, the application of the right of self-determination to separate some territories from a state. This concept has made many states nervous and has pressured the United Nations General Assembly to issue many resolutions. These resolutions illustrate that the content of the right does not cover deviations of the concept.

In the present day, although decolonization has eliminated colonies, the right of self-determination can also be applied to territories under colonial-like situations. This is so because the administering states which govern such colonies and territories under colonial-like situations illegally obtained their sovereignty over such territories.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....^{AA}นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....^{AA}นิติศาสตร์

ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิติ.....^{AA}วิจิตรวงษ์ นิตยรัตน์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....^{AA}วิจิตรวงษ์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ วิจิต มันทาภรณ์ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาณุพงศ์ ดร.วิสูตร คุวยานนท์, ดร.จตุรนต์ ภิระวัฒน์ ที่ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ซึ่งให้กำลังใจและการสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้เขียนเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา รวมทั้งขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชีย และแปซิฟิก (ESCAP) ทุกท่าน คุณชนสุด วุฒิวงศ์ และคุณกัมปนาถ หิรัญสุโขติ ในการให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำในการค้นหาข้อมูล

ท้ายนี้ ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณ คุณวรรณิ์ ยกสุวรรณ, คุณศิริพร เอี่ยมธงชัย และคุณอนิรุทธิ์ วงศ์วิเชียร ในการช่วยจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ และตรวจพิสูจน์อักษรในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อัครวุฒิ หิรัญรัศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อของภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
3. ขอบเขตและวิธีการวิจัย.....	2
4. สมมติฐานและทฤษฎีที่สำคัญ.....	3
5. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	3
2. บททั่วไป.....	5
1. ลักษณะโดยทั่วไปของแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง.....	5
2. พัฒนาการของแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง.....	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองในช่วงเวลา ก่อนที่สหประชาชาติจะเริ่มปฏิบัติงาน.....	7
2.1.1 ช่วงเวลาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1.....	7
2.1.2 ช่วงเวลาระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 และสงครามโลกครั้งที่ 2.....	10

2.2	แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองในช่วงเวลาตั้งแต่สหประชาชาติเริ่มปฏิบัติงาน.....	15
3.	แนวความคิดพื้นฐานของสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง.....	21
1.	แนวความคิดเกี่ยวกับการแสวงหาอาณานิคม.....	21
1.1	ช่วงเวลาก่อนที่จะมีมติเกี่ยวกับการให้เอกราชแก่ดินแดนอาณานิคม.....	21
1.2	ช่วงเวลายหลังจากที่มีมติเกี่ยวกับการให้เอกราชแก่ดินแดนอาณานิคม.....	27
2.	ลักษณะของแนวความคิดพื้นฐานของสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง.....	29
2.1	รูปแบบของสิทธิ.....	30
2.1.1	สิทธิในการเลือกรูปแบบของรัฐ.....	30
2.1.2	สิทธิในการต่อสู้โดยการใช้อำกำลัง.....	32
2.1.3	สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐอื่น.....	37
2.2	ผู้ที่สามารถกล่าวอ้างสิทธิ.....	38
2.2.1	กลุ่มชน.....	38
2.2.2	ปัจเจกชน.....	40
3.	สถานะทางกฎหมายของแนวคิดพื้นฐานของสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเอง.....	40
3.1	สถานะการเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ.....	41
3.1.1	กรณีของมติของสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ.....	41
3.1.2	กรณีของมติของหน่วยงานอื่นของสหประชาชาติ.....	43
3.2	สถานะการเป็นกฎหมายสนธิสัญญา.....	43
3.2.1	กรณีของกฎบัตรสหประชาชาติ.....	43
3.2.2	กรณีของสนธิสัญญาอื่น ๆ.....	44
3.3	สถานะการเป็นกฎหมายในรูปแบบอื่น ๆ.....	44
4.	แนวความคิดใหม่ ๆ ของสิทธิในการกำหนดอนาคตของตนเอง.....	45
4.1	แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบของสิทธิ.....	45
4.2	แนวความคิดเกี่ยวกับผู้กล่าวอ้างสิทธิ.....	49

4.3	ปัญหาทางกฎหมายที่เกิดจากแนวคิดใหม่.....	52
4.4	สถานะทางกฎหมายของแนวความคิดใหม่.....	56
4.	อาณานิคมและสภาพเสมือนอาณานิคม.....	58
1.	รูปแบบของอาณานิคม.....	58
1.1	อาณานิคมตามข้อตกลงสันนิบาตชาติ.....	58
1.2	อาณานิคมตามกฎหมายสหประชาชาติ.....	62
2.	ลักษณะของดินแดนอาณานิคม.....	67
2.1	เป็นดินแดนที่ถูกใช้กำลังยึดครอง.....	67
2.2	มีลักษณะเป็นดินแดนในอาณัติ, ดินแดนในภาวะทรัสตี หรือดินแดนที่ยังมิได้ปกครองตนเอง.....	75
3.	ลักษณะของดินแดนที่ตกอยู่ในสภาพเสมือนอาณานิคม.....	79
3.1	เป็นดินแดนที่ถูกใช้กำลังยึดครอง.....	80
3.2	ไม่มีลักษณะเป็นดินแดนในอาณัติ, ดินแดนในระบบภาวะทรัสตี หรือดินแดนที่ยังมิได้ปกครองตนเอง.....	83
4.	กรณีตัวอย่างของดินแดนที่ตกอยู่ในสภาพเสมือนอาณานิคม.....	85
4.1	ฉนวนกาซา, ที่ราบสูงโกลาน และดินแดนฝั่งตะวันตกของ แม่น้ำจอร์แดน.....	85
4.2	ติมอร์ตะวันออก.....	91
5.	ลักษณะโดยสรุปของดินแดนที่ตกอยู่ในสภาพเสมือนอาณานิคม.....	93
5.	ความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองและสภาพ เสมือนอาณานิคม.....	95
1.	เหตุผลที่สนับสนุนการนำสิทธิในการกำหนดอนาคตตนเองไปใช้ กับดินแดนที่ตกอยู่ในสภาพเสมือนอาณานิคม.....	95
1.1	การใช้กำลังยึดครองดินแดนเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย.....	95
1.2	กฎหมายคุ้มครองไม่ให้ประชาชนตกอยู่ภายใต้การควบคุม ของฝ่ายอื่น.....	98

2.	รูปแบบของสิทธิ.....	100
2.1	สิทธิในการเลือกรูปแบบของรัฐ.....	100
2.2	สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐอื่น.....	102
2.3	สิทธิในการต่อสู้โดยใช้กำลัง.....	105
3.	ผู้ที่สามารถกล่าวอ้างสิทธิ.....	108
3.1	กลุ่มชน.....	108
3.2	ปัจเจกชน.....	109
4.	แนวทางปฏิบัติของสหประชาชาติเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างของสภาพ เสมือนอาณานิคม.....	110
4.1	ฉนวนกาซา, ที่ราบสูงโกลาน และดินแดนฝั่งตะวันตกของ แม่น้ำจอร์แดน.....	110
4.2	ติมอร์ตะวันออก.....	113
5.	ลักษณะโดยสรุปของความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิในการกำหนด อนาคตตนเองและสภาพเสมือนอาณานิคม.....	115
6.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	116
1.	บทสรุป.....	116
2.	ข้อเสนอแนะ.....	118
	บรรณานุกรม.....	121
	ประวัติผู้เขียน.....	128